

[Valdemar Sørensen.]

at omtale det, hvad der i og for sig er værre —, ganske som det ærede Medlem gjorde det før med Hensyn til Byggeriet, at den Tid, vi var inde i, paa Grund af Prisudviklingen, Indtægtsstigningen og Byggeriets Fordyrelse krævede, og man fik i selve Lovgivningen fastsat, en saadan Stigning paa Lejlighederne som den, der blev. Det var ingenlunde Nævnenes Skyld. Fra den ene Huslejelov til den anden satte man den Stigningsprocent op, som skulde tilkendes Ejerne, og jeg ved ikke rettere, end at det ærede Medlems Parti selv var meget ivrig i den Retning, hver Gang en Huslejelov var til Revision, saa for saa vidt — og det har jeg nogen Grund til at tro — der i det ærede Medlems Bemærkning skal ligge det, at Nævnene ikke formaaede at holde Lejen nede, maa jeg sige, at det gjorde de ikke paa Grund af mange Forhold og skulde heller ikke gøre det, men et af de Partier, der har gjort sig mest fortjent ved Fremskaffelsen af den store Huslejestigning i denne Periode, er det ærede Medlem Hr. Elgaard.

Om Forholdene i Provinsen vil jeg gerne sige, at min Udtalelse grunder sig paa Selvsyn gennem tyve Aar, al den Tid vi har kæmpet og forhandlet om Huslejelovgivningen, og jeg fastholder, at i de fleste Provinsbyer er Stillingen efter min Opfattelse den, jeg gav Udtryk for, og det er saa meget værre, som det ærede Medlem Hr. Elgaard har Ret i, at de allerfleste Steder findes der ingen Lejerorganisationer. Det gør der ikke af en ganske bestemt Grund; det ærede Medlems Parti berøvede Provinsbyerne Huslejelovgivningen, længe før den faldt væk her i København, saaledes at Lejerorganisationerne derude var berøvet ethvert retsligt Rygstød over for Ejerne og Ejerorganisationerne. Saadan er det gaaet til, og det ærede Medlem Hr. Elgaard og hans Parti kan virkelig ogsaa tiltage sig Fortjenesten her.

Maa jeg gøre et Par Bemærkninger om det ærede Medlems Henvisninger til enkelte Paragraffer i Lovforslaget om Leje. Der er for det første Indvendingerne med Hensyn til § 42, om Lejerens Brug af det lejede, som det ærede Medlem mener i meget høj Grad foruretter Ejeren. Kan man nu sige det? Der kræves af Ejeren visse Ting, som man kræver det af Lejeren. Hvis Lejeren ikke opfylder sin Del af Kravene, maa man dog henvise det ærede Medlem til § 67, som gaar ud paa, hvad der hænder Lejeren, hvis han ikke overholder god Orden i Ejendommen, hvis han vanrøgter det lejede, hvis han overtræder nogen af de Bestem-

melser, det ærede Medlem hentydede til. Saa gaar det simpelt hen saadan, at han ikke alene uanset Uopsgielighedsbestemmelserne kan siges op, men Ejeren er i disse Tilfælde berettiget til straks og uden Opsigelse at hæve Lejemaalet. Jeg tror nok, man kan sige, at med Hensyn til at skifte Sol og Vind lige mellem de to Parter giver Lovforslaget ikke Ejerne for lidt paa dette Punkt.

Med Hensyn til Bestemmelserne i § 15 om Istandgørelsen ved Indflytningen, som det ærede Medlem fremhævede som et særlig vanskeligt Punkt, vil jeg gøre opmærksom paa, at ved Indflytninger i ældre Lejligheder har man altid klaret sig paa den Maade, at man ved Lejemalets Indgaaelse har aftalt, hvorledes Reparationerne skulde finde Sted. Almindeligvis kan de nemlig ikke finde Sted, før den nye Lejer er flyttet ind, og det ved begge Parter. Naar de har aftalt dette, er der sandelig ingen Vanskeligheder af den Art, som det ærede Medlem Hr. Elgaard omtalte. Det har man klaret sig med i Lejeforhold hidtil, og saadan vil man blive ved at klare sig, idet man dog maa gaa ud fra — og Praksis viser det —, at Flertallet af Menneskene i dette Forhold opfører sig saare forstandigt.

Det gør de derimod ikke i Spørgsmaalet om Servitutterne. Dette Spørgsmaal afviste det ærede Medlem som Huslejelovgivningen uvedkommende. Men er det nu det? Jeg kan sige det ærede Medlem, at for en Tid tilbage — og det fortsættes endnu — tog visse Grundejere slet intet Hensyn til, om der er Servitutter eller Beboelsesindskrænkninger paa Ejendommene. Man lejer simpelt hen de paagældende Lejligheder eller Rum ud, og Lejeren, der ikke kan forudsættes at vide noget om Servitutbehæftelserne, staar saa saaledes i det, at den Dag Myndighederne rydder disse Rum, taber han; det er ham, der skal flytte og har Omkostningerne, og hvis Loven ikke beskytter ham imod den Efterladenhed, der har fundet Sted fra Ejers Side, idet Forholdet ikke er omtalt ved Lejemalets Indgaaelse, vil Lejeren altid være den tabende Part. Det er dette Forhold, der tænkes paa ved Paragraffen, og jeg synes ikke, man med Rette kan sige, at det ikke kommer Retsforholdet mellem Ejer og Lejer ved.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hartel har Ordet for en kort Bemærkning.

Hartel: Jeg hilser med Tilfredshed, at der tales om en Forhandling mellem begge Parter, inden denne Sag føres frem til en endelig Afslutning. Til det Spørgsmaal, som